

Bal'amī, III.b Le trait de chasseur de Bahrām Gur (تاریخ ابن تباری

Informations générales

Date IXe- début Xe s.

extrait situé sous le règne de Yazdgird Ier et Wahrām V

Langue persan

Type de contenu Texte historiographique

Comment citer cette page

Bal'amī, III.b *Le trait de chasseur de Bahrām Gur* (تاریخ ابن تباری

début Xe s.

Projet ANR TransPerse (CeRMI, CNRS) ; projet EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle).

Consulté le 13/02/2026 sur la plate-forme EMAN :

<https://eman-archives.org/TransPerse/items/show/527>

Copier

Informations éditoriales

Éditions

- Traduction persane (Bal'ami)
Tārīhnāmah-'i Tabarī / girdānidah-'i mansūb bih Bal'amī ; bih taṣḥīḥ wa taḥṣīyah-'i Muḥammad Rawšān. Téhéran : Surūš, 2001, 5 vol. (1320, 1905 p.), Bibliogr. p. [1901]-1905. Index.

- Traduction allemande partielle:
Nöldeke, Th., *Geschichte der Perser und Araber zur Zeit der Sassaniden aus der Arabischen Chronik des Tabari*, Leiden, 1879, réimpr. 1973.

- Traduction française:
Zotenberg, H., *Chronique de Tabari*, II, Paris, 1869, Partie II, Chapitre XXI, p. 105-109.
- Traduction anglaise:
. Bosworth, E., *The History of al-Tabarī. The Sasanids, the Byzantines, the Lakmids*, New York, 1999.
. traduction anglaise du passage sur Bosworth: cf. Greatrex, G., Lieu, S. N. C., *The*

Références bibliographiques

à compléter

Khalegi-Motlagh, D., «[Amīrak Bal'amī](#)», *Encyclopaedia Iranica* I/9, Costa Mesa, 1989, p. 971-972.

- Zadeh, T. «al-Bal'amī», *The Encyclopedia of Islam*, New Edition, III, Leiden, New York, 1986.

([voir le lien](#)) Référence à vérifier

Liens

- Traduction française par H. Zotenberg, [Chronique de Tabari, Tome 2](#) (en libre accès sur Archive).

Indexation

Noms propres [al-Mundhir b. al-Nu'mān](#), [Arabes](#), [Ardašīr I](#), [Khusrō](#), [Perses](#), [Wahrām V](#), [Yazdgird Ier](#)

Toponymes [as-Sawad](#), [Ctésiphon](#), [Madā'in \(al-\)](#)

Sujets [cavaliers](#), [cheval](#), [combat](#), [couronne](#), [trône](#)

Traduction

Texte

Partie II, chapitre XXI
Histoire de Wahrām Gūr, fils de Yazdgird.
Wahrām cherche à reconquérir le trône

[trad. Zotenberg, p. 113] Quand Yazdgird eut été frappé et tué par le cheval, pendant que Wahrām était auprès de Mundhīr dans le pays des Arabes, les habitants de la Perse se réunirent et dirent: «Nous sommes délivrés de l'oppression de Yazdgird; maintenant, il lui est resté un fils, qui a grandi parmi les Arabes, qui a pris leurs habitudes, et qui a la violence, l'orgueil et la cruauté de son père. Si nous le proclamons roi, il viendra et agira envers nous plus mal que son père.» Ils tombèrent tous d'accord de ne pas donner la royauté à Wahrām; et ils nommèrent roi un homme de l'armée, de la famille d'Ardašīr, fils de Bābek, nommé Kesra (Khusrō). Ils le reconnaissent comme roi, le portèrent à Madā'in, le firent monter sur le trône, et le mobed suprême mit la couronne sur sa tête. Lorsque Wahrām apprit que l'on avait agi de cette façon, il en donna avis à Mundhīr, réunit tous les Arabes et leur dit: «Vous savez que j'ai le droit de succéder à mon père sur le trône. Les Perses ont donné la royauté à un autre. Vous savez aussi combien les rois de Perse, mes pères, quels qu'ils fussent, et en particulier mon père, vous ont favorisés. Maintenant ils ont donné le trône à un autre, parce que j'habite au milieu de vous: vous devez à présent me prêter votre concours pour reconquérir la royauté.» Mundhīr et tous les Arabes le saluèrent du titre de roi et lui dirent: «La domination des Arabes et des Perses t'appartient, tu es notre maître, et nous exécuterons tous tes ordres; notre corps et notre âme et nos biens sont ta rançon.» Moundsir les

approuva et ajouta: «Je n'aurai pas de repos que je ne t'aie rendu la couronne.» Wahrām en fut charmé, leur dit des paroles gracieuses et remercia Mundhīr. **[trad.** **Zotenberg, p. 114]** Le lendemain, Mundhīr confia à son fils No'mān dix mille cavaliers arabes, et lui donna ces ordres: «Va à Madā'in, vers les villes où le roi Kesra réside, et envoie vers ces villes des avant-postes. S'ils ne sortent pas à ta rencontre, ne t'avance pas; mais s'ils sortent à ta rencontre et qu'ils offrent le combat, livre-leur le combat, évite de devenir leur prisonnier, mais fais-leur des prisonniers et ne manque pas de massacrer autant de monde que tu pourras.» No'mān, fils de Mundhīr, arriva avec l'armée arabe devant Madā'in et Ctésiphon, la résidence du roi, et campa à la frontière du Sawād. Les Perses dépêchèrent quelqu'un vers lui pour lui demander pour quelle raison il était venu. No'mān dit: «On me l'a ainsi ordonné.»

Traducteur(s)Hermann Zotenberg

Description

Analyse du passage

Les subdivisions de la traduction de Zotenberg ne correspondent pas à la traduction en persan. le titre "Wahrām cherche à reconquérir le trône" est inexistant dans la traduction persane. En revanche le contenu se trouve à partir de la troisième paragraphe de la partie sur "Le trait de chasseur de Bahram Gour (بَهْرَمْ بْنُ هَرَامْ تَرَاجُّلْهُ)" que nous marquerons par III.b.

La dernière phrase de la traduction de Zotenberg (No'mān dit: «On me l'a ainsi ordonné.») est inexisatnte dans la traduction persane!

Édition numérique

Vérification et relecturePoupak Rafii Nejad

Éditeur numériqueProjet ANR TransPerse (CeRMI, CNRS) ; projet EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle).

Mentions légalesFiche : Projet ANR TransPerse (CeRMI, CNRS) ; projet EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR).

Notice créée par [Poupak Rafii Nejad](#) Notice créée le 21/02/2022 Dernière modification le 01/07/2022

خواست تا از بدرش بزدجرد دستوری خواهد تا بهرام تزد منذر باز شود که وی اندرو آن زمین خوی گرده است و ایدر دلش تنگ همی شود. بزدجرد او را دستوری داد.
پهراه سوی منذر باز شد و به خواهی همی بود.

چون بزدجرد را اسب لگد زد و بکشت، بهرام آنجا نبود به زمین عرب بود.
۵ مردمان عجم گرد آمدند گفتند: ما از جور بزدجرد برسیم و زبالی بدخویی او، و تا کنون از بدخویی او بستوه بودیم، و او را پسری است به عرب اندرون بزرگ شده و خوی عرب گرفته؛ و اگر بیاید ما او را ملک نکنیم که خوی او بتر بود از پدر و با ما بتر از ان کند.

پس همه جمع شدند که آن ملک بهرام را ندهند؛ و یک تن بود از فرزندان اردشیر
۱۰ به میان ایشان اندرون، نام وی کسری، برفتند و او را ملک کردند و به مداین آوردند و آنجا که ملک بودی بنشانند. موبدان موبد تاج بر سر وی نهاد. پس خبر به بهرام شد
به زمین عرب که ایشان چنین کردند. منذر همه سپاه عرب را گرد کرد و ایشان را گفت: بنگرید تا بهرام چه فرماید. بهرام گفت: شما دانید که ملوک عجم و پدران من با شما چند نیکویی کردند و دانید که بزدجرد چه کرد با بدخویی وی از نیکویی باشما،
۱۵ و دانید که ملک از پس پدرم مرا حق تراست و عجم کس دیگر را دادند از آنکه من غایب بودم. اکنون بر شما است مرا یاری کردن و نصرت کردن تا من این ملک بستانم. و منذر با همه سپاه بر وی سلام کردند به ملکت و گفتند: ملک عجم و عرب ترا است و ما همه فرمانبرداریم و جانهای ما فدای تست. و منذر بیذیرفت که من نیارام تا ملک به تو باز ندهم و ترا بر تخت ملک نشانم و تاج ملک بر سر تو ننهم.
۲۰ بهرام بدان شاد شد و ایشان را سخن نیکو [116b] گفت و منذر را شکر کرد.

و دیگر روز منذر مر نعمان را پسر خویش، با ده هزار سوار عرب بفرستاد و بفرمود که به مداین شو تا آن شهر که کسری ملک عجم آنجا است، و نزدیک شهر فرود آی و طلایگان بفرست. اگر پیش تو بیرون نیایند تو پیش مشو، و اگر بیرون آیند و حرب کنند، با ایشان حرب کن و از ایشان برد کن، و تا بتوانی کشتن تقصیر ۲۵ مکن. پس نعمان المنذر بیامد با آن سپاه تا نزدیک مداین و طیسفون و مدینه الملک،

و مر بدان حدیث سواد بنشست، و عجم بد و کس فرستادند که به چه کار آمدی، بگوی تا
ترا چه کار فرموده‌اند؟ و مر بزدجرد را صاحب رسانی بود نام وی جوانی، مردی با
عقل و تدبیر، هر کجا بزدجرد رسانی خواستی فرستادن او را فرستادی، و عجم هم
گرد آمدند و او را به رسنی سوی مُنذر فرستادند تا بمنگرند که نعمان را په چه گار
فرستاده است مُنذر گفت: من نعمان را نفرستاده و نعمان را بهرام فرستاده است که
شما میراث او کس دیگر را دادید. وی حق و ملک خوش حلب کند، و رسول را
گفت: سو و ملک را بین نا ترا خود چه گوید، و او را پکسان خوش بیش بهرام
فرستاد.

جون ن رسول بهرام پدیده، متحیر شد اندو صورت او و مجلس او، و بدان وقت
بهرام بیست ساله بود. رسول را از دی هول آمد، بهرام با وی سخن گفت و با او
عناب گرد که نیما حق من باز داشتید و این میراث من کس دیگر را دادید که او را
حق نبود، پس او را و خدنهای نیکو گردید، من به کردار شما پنگر، که سه از
بزدجرد نرسیده‌اید به بد معاملتی وی با نیما، و نیما چنان بنداشتید که مذهب و
سیاست من همچنانکه پدر است؛ و من نزد و مدد و یک سال نزدیک او بودم، مذهب
و سیاست دی پدیده، شوائمه با او شکیبی کردن و آن بیدادیت شوائمه دیدن، و
با خوشی او زندگانی نتوالستم گردن پس از بیان وی بر قدمه و پدر آمد و با خدای
عز و جل مُنذر گردید که جون منک به من آید من آن مذهب وی کار ننمدم، و هر چه
وی بدی گردید است من نیکویی کنم؛ و امروز هم بر آن.

پس رسول از بیش وی بیرون آمد و سوی مُنذر سد و گفت: اگر مردان عجم
بدانستندی که فعل و تمسیح و خرد و سیاست این ملک چنین است و نیت او با ما راست
است، هرگز بر وی کسی دیگر نگزیدندی، مُنذر گفت: باز گرد و هر چه از منک
شنبیدی ایشان را بگویی، رسول باز گفت و در این سد دیگر مُنذر با سی هزار مرد غرب و
بهرام از سی بر قدم است، پس جون مُنذر و بهرام با سپاه پادشاه شیر فرود آمدند، پیران عجم
و حکما و موبدان موبد پیرون آمدند و سوی مُنذر شدند: مُنذر گفت: سوی ملک
شود ناچه فرماید و چه گوید، ایشان سوی بهرام آمدند و مُنذر با ایشان بیامد، بهرام